

VALTAVA JA MAKSUTON MEDIAKIRJASTO:

Tutkimusmatkaile internetin arkistossa

Osoitteessa Archive.org voi tutkia kaiken maailman kirjoja, elokuvia, musiikkia, radio-ohjelmia, taide-teoksia ja historiallisia tallenteita täysin ilmaiseksi.

Toimittaja
Martin Lorentsen

Kuvittele internetiin valtava kirjasto, jossa voit vapaasti tutkia miljoonia elokuvia, musiikkialbumeita, radio-ohjelmia ja tekstejä kaikkialta maailmasta. Tällainen sivusto on olemassa, ja sen nimi on Archive.org eli toiselta nimeltään Internet Archive. Kirjasto on todellakin valtava, ja kaiken kukkuraksi maksuton.

Archive.orgin idea on tallentaa ja säilyttää kaikki materiaali, joka on tai on ollut esillä internetissä tai muualla mediamaailmassa. Sivusto toimii siis eräänlaisena ihmiskunnan kollektiivisena muistina, joka säilyttää tietoa, kulttuuria ja historiaa, vaikk

ka materiaalin alkuperäinen kotisivusto suljetaan, yksittäinen tiedosto poistetaan tai kirjaa ei enää paineta.

Mainosvideoista radio-ohjelmiin

Archive.orgin kokoelman ytimessä on tuhansia julkisesti saatavilla olevia elokuvia ja videoita. Videoarkistossa on kaikkea dokumenttielokuvista ja ohjevideoista elokuvahistorian unohtettuihin helmiin. Voit esimerkiksi viihdyttää itseäsi vanhoilla televisio-mainoksilla tai katsella elokuvaklassikoita 1950-luvulta.

Sivustolla on myös äänitearkisto, joka sisältää live-konsertteja, lukuisia musiikkialbumeja ja vanhoja äänitallenteita, kuten toisen maailmansodan aikaisia radio-ohjelmia. Lisäksi on valtava määrä kaiken tyyppisiä

historiallisia kuvia ja tekstejä, joita voi lukea e-kirjoina.

Kaikki voivat osallistua

Archive.orgiin ovat lisänneet sisältöä sekä yliopistojen, museoiden ja kirjastojen kaltaiset ammattimaiset tahot että tavalliset kansalaiset. Taiteilijat ja tekijänoikeuksien haltijat voivat ladata sivustolle omia teoksiaan, joita he haluavat jakaa yleisölle.

Arkisto on melko laaja, joten sitä tutkiessa kannattaa aktiivisesti hyödyntää sivuston hakutoimintoa. Kirjoitetuasi hakusanan hakukenttään voit esimerkiksi rajata tuloksia valitsemalla tulosten mediatyyppin, kuten kirjat, elokuvat tai musiikki. Voit suodattaa saamiasi tuloksia teosten kielien tai julkaisuvuoden mukaan.

Archive.org on vapaaehtoisten ylläpitämä, joten sisältö on paikoitellen melko satunnaista, ja osa siitä tulee ja menee. Voi siis olla, ettet aina löydä etsimääsi, mutta sivustolla on valtavasti tutkittavaa materiaalia.

Archive.org on laillinen käyttää

Archive.orgin käyttäminen on laillista, koska sen sisältö on joko tekijänoikeussuojan ulkopuolella tai oikeudenhaltijan sinne lataamaa. Teoksen tekijänoikeus raukeaa yleensä, kun teos on riittävän vanha ja

tekijän kuolemasta on kulunut tietty aika. Suomessa tekijänoikeuden suoja-aika on seitsemänkymmentä vuotta tekijän kuolemasta.

Joissain tapauksissa Archive.org-sivustolla olevan teoksen tekijä on itse

antanut luvan teoksen vapaiseen jakamiseen tai luopunut oikeuksistaan.

Käyttäjät saavat tarikat ohjeet sisällön lataamiseen, ja jos sivustolle päätyy tekijänoikeudella suojattua materiaalia, se

poistetaan välittömästi.

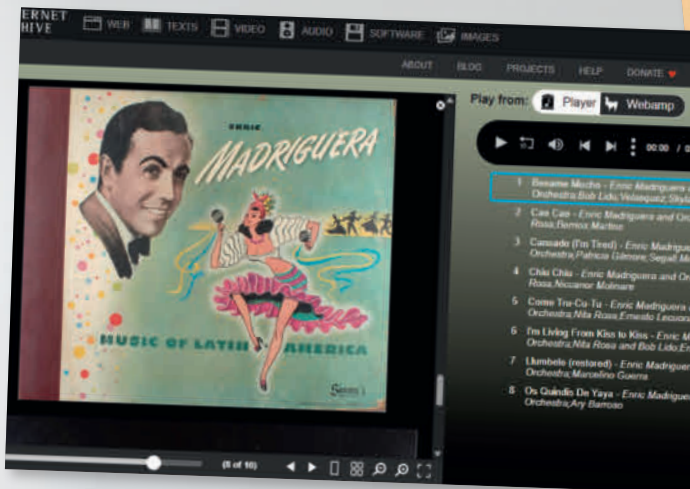
Jos haluat käyttää arkiston materiaalia kaupallisiin tarkoituksiin tai jakaa sitä julkisesti, kannattaa kuitenkin vielä varmistaa itse, ettei materiaali vain ole tekijänoikeudella suojattua.

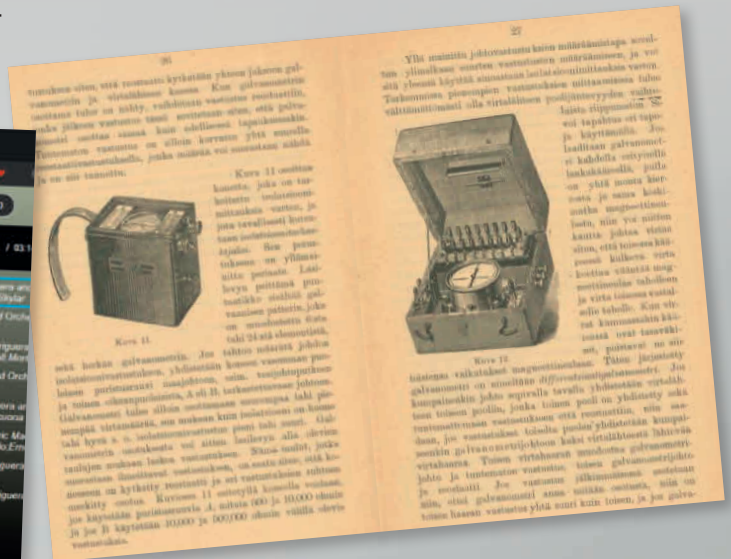
Vanhoja tv-mainoksia: Palaa ajassa takaisin pappatunturin ja muiden klassikoiden siivittämänä.

Historiallisia kuvia: Katsele uniikkeja valokuvia 1800-luvun katukuvista 1900-luvulla tallennettuihin merkkihetkiin.

Musiikki ja radio: Tutustu eri musiikkigenreihin ja kuuntele maailman radiokanavia.

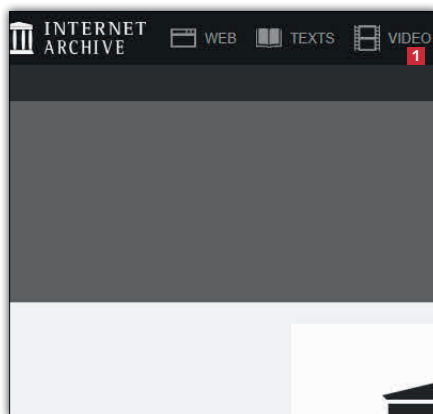

Kaikenlaisia tekstejä: Lue ammattikirjallisuutta, käyttöohjeita, klassikkomaaneja ja muuta millä tahansa kielellä.

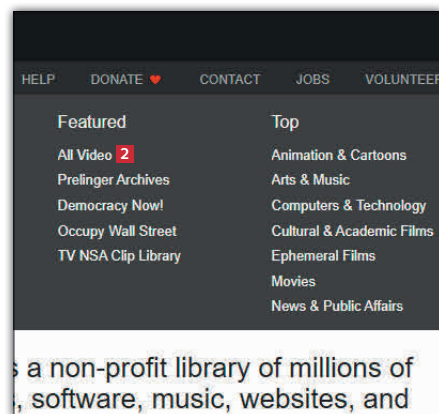

Katso videoita ja elokuvia

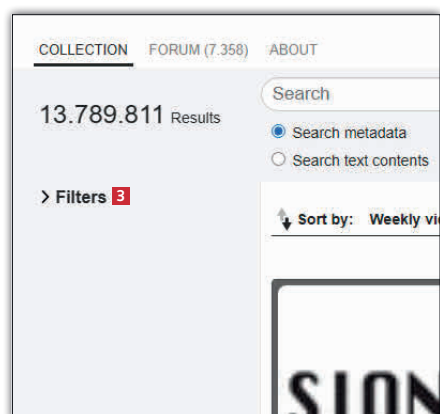
Archive.orgin videokirjasto kattaa kaikki tyylisuunnat ohje-videoista klassikkoelokuviin. Alta opit käyttämään kirjastoa.

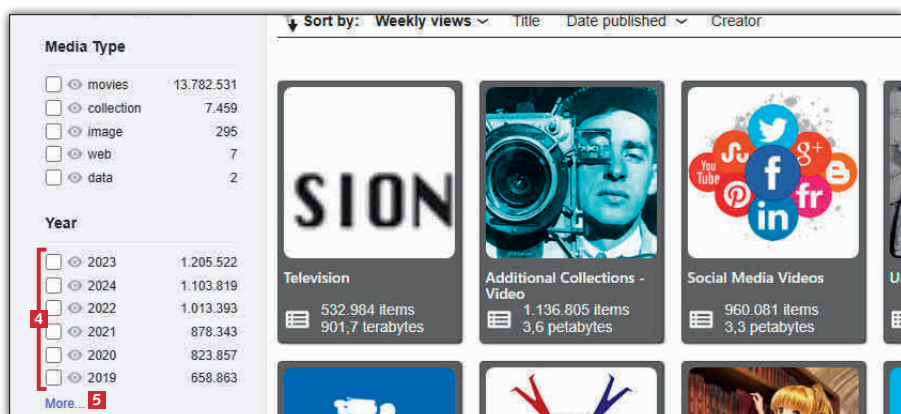
1 Aloita avaamalla selaimesi ja menemällä sivulle archive.org. Napsauta seuraavaksi sivun yläreunasta painiketta **Video** **1**.

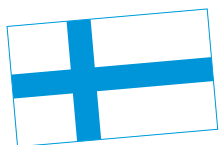
2 Sitten avautuu tällainen valikko. Valitse kohdan **Featured** alta vaihtoehto **All Video** **2**.

3 Kaikki Archive.orgin videosisältö näkyy nyt keskellä näyttöä. Napsauta sitten vasemmasta reunasta painiketta **Filters** **3**.

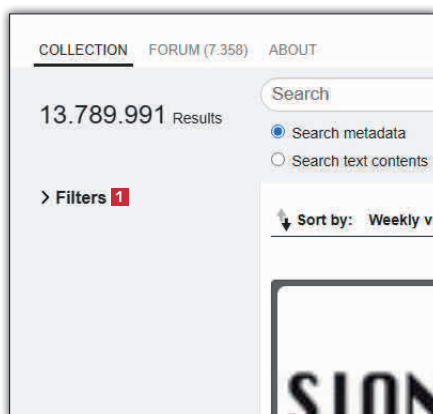

4 Voit nyt suodattaa hakutuloksia esimerkiksi julkaisuvuoden mukaan **4**. Saat lisää vuosilukuja näkyviin napsauttamalla kohtaa **More...** **5**. Voit avata hakutuloksen napsauttamalla sitä. Videot avautuvat uudessa ikkunassa.

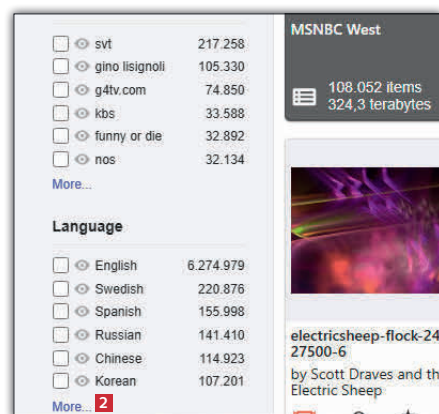

Sisältöä myös suomeksi

Löydät suomenkieliset sisällöt helposti suodattamalla hakutuloksia kielen mukaan.

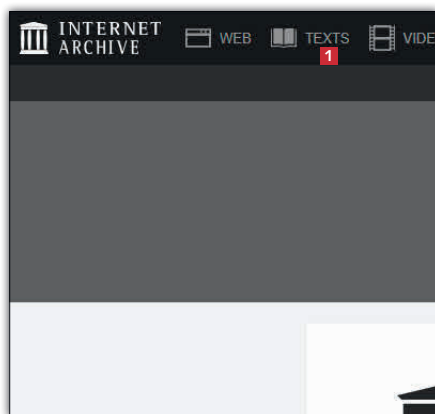
1 Valitse sisältötyyppi, esimerkiksi videot kuten yllä, ja napsauta painiketta **Filters** **1**.

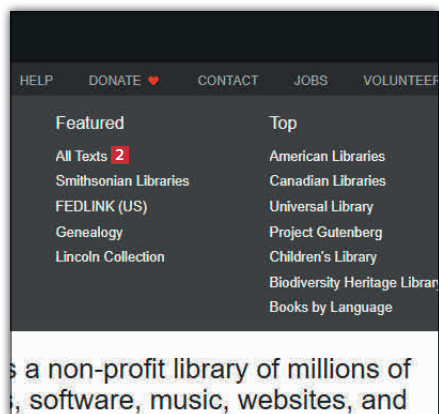
2 Vieritä suodatinsaraketta alas päin kohtaan **Language**. Napsauta painiketta **More...** **2**.

Lue erityyylilajien tekstejä

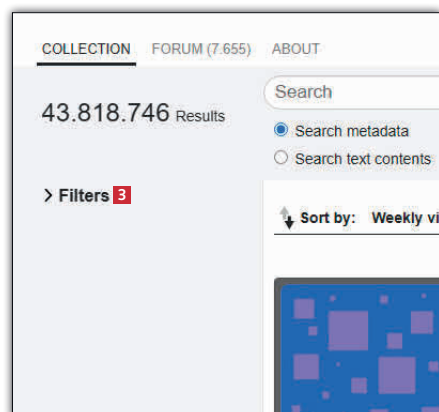
Archive.org pursuaa artikkeleita, kirjoja, käyttöohjeita, lehtiä ja muita ilmaisia tekstejä. Näytämme nyt, miten löydät luettavaa.

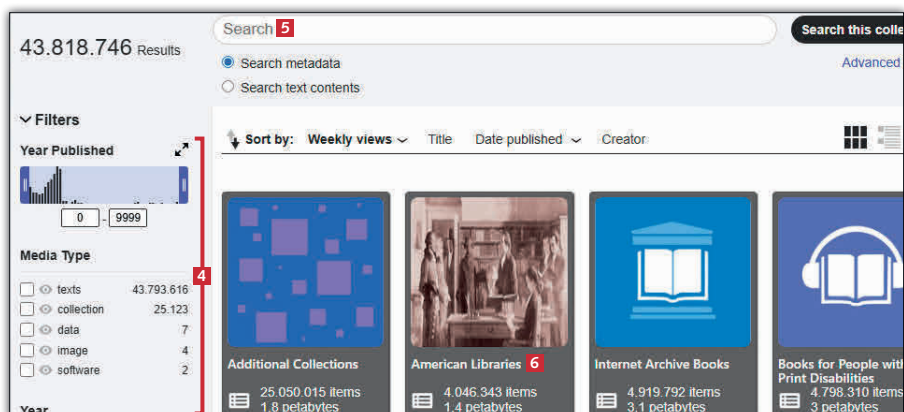
1 Avaa selaimesi ja mene osoitteeseen archive.org. Valitse yläreunan työkalurivistä kohta **Texts** **1**.

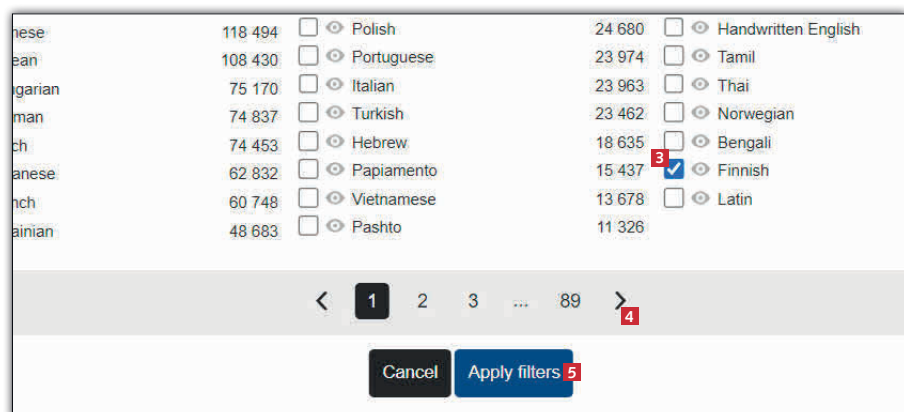
2 Napsauta kohdassa **Featured** painiketta **All Texts** **2**.

3 Näet kaikki arkiston tekstit. Napsauta painiketta **Filters** **3**.

4 Voit rajata tuloksia vasemman reunan suodattimilla **4** tai kirjoittaa hakukenttään **5** tietyn teoksen nimen. Voit myös valita jonkin hakutuloslistauksen kategoriasta **6**. Avaa hakutulokset napsauttamalla niitä. Ne näytetään uudessa ikkunassa, jossa voit lukea niitä e-kirjan tavoin.

3 Merkitse kohta **Finnish** **3**. Kielet on lajiteltu sen mukaan, paljonko valitun sisältytyypin sisältöä kullakin kielellä on. Saatat siis joutua käyttämään nuolia **4** löytääksesi haluamasi kielen. Esimerkiksi kuvan tallennushetkellä sivustolla on ollut 15 437 suomenkielistä videota. Vahvista kielivalinta napsauttamalla painiketta **Apply filters** **5**.

4 Näet seuraavaksi kaikki Archive.org:n suomenkieliset videot. Avaa video omassa mediasoitimessa napsauttamalla sitä.